

Константин Константинов

Побратими

От тоя ден те бяха вече побратими. От тоя ден Мър-мър заживя нов живот. В зимника беше полутъмно и влажно. Старият котарак имаше три гнезда в три различни къта.

– Защо ти са три легла? – учуди се Мър-мър.

– Вижда се, че си млад и неопитен – засмя се другият. – Ами че ако видят едното и ме изпъдят от него, остават още две. Горے има една проклетата слугиня – не може котка да търпи. И барем да има защо? Аз нищичко не съм ѝ откраднал досега...

– Ами аз де ще спя? – попита пак Мър-мър.

– Ние ще спим двамата. Тук, нали виждаш, е хладно, пък и аз съм настинал, та ще си топлим гърбовете. И тебе няма да ти е страшно на първо време.

– Защо да ми е страшно? – уплаши се Мър-мър.

– Ех! – усмихна се старият. – Ами че тук има други съквартиранти: мишоци, плъхове – ей такива на, като нас едри... Нощем като заскърцат, все ми се струва, че някой ден ще ме изгризат.

Мър-мър потрепера: той още не беше виждал плъх. Близо до леглото се търкаляха корички от хляб, неизгризани кокалчета, един крак от заклана кокошка.

– Пак добре – каза старият, – че още не са ги отмъкнали плъховете. Ха сега хапни, пийни водица отсреща от пералнята и да спим!

Така потече новият живот. Нямаше вече мъмренията на майката Мяу-мяу, но нямаше и топлатата печка, добрите стопани, които носеха месце и дроб, и млечна попара. Нямаше Потуран и добрия Хър-хър, който му се усмихваше, въртеше опашка и го съветваше. Сутрин излизаха да търсят храна: то беше най-мъчното. Тук-там, от стряха на стряха – вдигаха муцуни и душеха. После обикаляха тенекиите за смет. Мър-мър влизаше вътре. Старият стоеше отвън наблизко и поемаше, каквото намереха. Кога яли, кога не, понякога минаваха и два-три деня само с няколко трохи и водица.

Една нощ изкараха голяма борба в зимника с два големи плъха. Мър-мър беше закъснял малко. Когато се върна, намери побратима си нападнат от два едри плъха. Старикът беше вече уморен и мъчно се бранеше. Още малко и щяха да го удушат. Но в тоя миг нашият юнак пристигна и се хвърли на помощ. След малко единият плъх лежеше мъртъв, а другият избяга.

– Хайде сега направи си угощение – каза старият. – Два дни не сме яли. Мене не ми е добре... Пък и не обичам месо на плъх. Аз ще си легна.

Едва сега Мър-мър видя колко беше отслабнал неговият приятел. Изведнъж му стана мъчно. И той си каза, че отсега нататък няма да го остави да се грижи за нищо: нека си почива и да си гледа старините.

В хубавите слънчеви дни те се качваха на някой покрив, приличаха се на слънце и разговаряха. Най-често разказваше старият: много беше видял и препатил той, та сега съветваше за всичко своя млад приятел. Казваше му например, че кучетата никога няма да го закачат, ако стои на едно място и не съска насреща им. Казваше му още да се пази от децата – че има добри, но има и лоши деца: ей така, без да им си направил нещо, ще те ритнат, като че котката не я боли. Казваше му също да се предпазва и да не краде, колкото и да е гладен, защото, ако не го послуша, някой път лошо ще изпати. А иначе – как да е, може да се прекара: кое от тенекиите за смет, кое около млекарниците и гостилниците. Все нещо се намира...

Един ден, като гледаха така отгоре към другите къщи, старият рече:

– Тук наоколо познавам всички. И добри, и лоши хора, и кучетата, и котките... Тебе как не съм те виждал по-рано, не зная. Трябва да си от друг край на града.

– Ами дали не познаваш майка ми? – рече развълнуван Мър-мър. – Старата Мяу-мяу?... Може да си я срещал някъде?...

– Чакай! – отвърна старикът. – Мяу-мяу ли? Да не е с черни и жълти петна?

– Тя! Тя същата! – викна Мър-мър. – Къде ли е? Можем ли я намери?

– Знам я, знам, срещали сме се. Добра котка. Строга. Уредна и умна. Оплакваше ми се веднъж от сина си – много бил непослушен и вироглав. Брей! Значи ти си бил? Излязохме сега познати.

– Тя е! Тя! – извика пак Мър-мър. – Хайде да ме заведеш при нея!

Старият поклати глава тъжно и рече:

– А, млади побратиме, виж, това едва ли ще може. Нито си спомням де се срещнахме, нито пък зная отде беше дошла тя. Как да те заведа?

Тая нощ Мър-мър дълго не можа да заспи и си поплака. Нямахше вече никаква надежда да се върне в къщи. А дните ставаха студени. Животът стана още по-тежък. Старият побратим вече съвсем изнемооща, мъчно виждаше, рядко излизаше из леглото и Мър-мър трябваше да се грижи за всичко. С мъка изкараха зимата. Когато почнаха първите пролетни слънчеви дни, старият се довлечахше до прозорчето на зимника и лежеше там цял ден на слънце.

Една сутрин му беше много зле, та остана в леглото. Мър-мър реши да стои при него. По едно време старият се обади:

– Излез, сине, и виж, намери отнякъде едно късче риба. Много ми се хапва рибица...

Мър-мър го погледна и му се доплака. Разбра, че старият му приятел ще умре скоро: цяла седмица нищичко не бе хапнал.

Той излезе, обиколи всички дворове, скита из улиците. Едва привечер намери в един сандък стара рибена глава и радостно я понесе ти-чешком към зимника. Нека поне последното желание на болния се изпълни.

Когато прекосяваше една близка вече улица, неочаквано до ушите му долетя познат звук. В дъното на улицата едно куче лаеше. Котаракът цял изтръпна: „Ах! Ами че това-беше Хър-хър!“ Той спря на плоч-ника, пусна за минута рибената глава и дигна нос да подуши! Да! Тук преди малко беше минал Хър-хър и младата стопанка: във въздуха още се носеше миризмата на тяхната къща! Какво да прави сега? Да хукне подир тях! Да ги настигне и да се върне в къщи! Ами побратимът? Да го зареже така болен, умиращ, самичък между плъховете!... На Мър-мър се стори, че сърцето му ще се пръсне от мъка. Но той беше добър и верен приятел. Въздъхна, грабна рибената глава и тръгна към зимника.

Старият се зарадва, хапна малко, изпъшка и легна да спи. Мър-мър остана да бди над него. Цяла нощ наоколо се носеше цвъртене на плъхове: те бяха разбрали какво става и чакаха да си отмъстят. Призори, капнал от умора, Мър-мър задряма малко и неочаквано се събуди от болка. Скочи, огледа се. Плъховете го бяха гризнали по крака. Погледна към другаря си. Той беше се прострял неподвижен, умрял през нощта. Мър-мър се наведе, прости се с него, заплака и скочи на прозореца. Не искаше нито минута да остане повече тук. Съмваше се. Сега той отново беше самичък и бездомен.

КРАЙ

© Константин Константинов

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007
Редакция: VHorse, 2007

Публикация:

Константин Константинов
ПРИКАЗКИ ЗА ТЕБЕ
Избрани приказки и разкази

ЗЛАТНА БИБЛИОТЕКА
Избрани творби за деца и юноши
Под редакцията на Дамян Дамев
Двадесет и трета книга

Редактор Христиана Василева
Художник Иван Кьосев
Художествен редактор Тончо Тончев
Технически редактор Катя Бижева
Коректор Елена Иванова
Л. Г. У. Тематичен № 2661. Година 1971
Дадена за набор на 8. II. 1971 година
Подписана за печат на 10. XI. 1971 година
Излязла от печат на 30. III. 1972 година
Формат 1/16 84/116. Тираж 60 000
Печатни коли 10,50. Издателски коли 17,12
Цена 2,15 лева.

„Народна младеж“ – издателство на ЦК на ДКМС, София, 1972
Отпечатана в ДПП „Балкан“. Подвързана в ДПК „Д. Благоев“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3283>]